

WSTĘP

Oddajemy do rąk Czytelników kolejny numer czasopisma naukowego *Organizacja i Kierowanie* składający się z dziesięciu opracowań z zakresu problematyki zarządzania. W niniejszym numerze przedstawiamy artykuły o charakterze zarówno przeglądowym, zawierające krytyczne spojrzenie na podejmowane zagadnienia, jak i badawczym, prezentujące oryginalne wyniki badań empirycznych.

Otwiera go opracowanie przygotowane przez Janusza Marka Lichtarskiego, Katarzynę Piórkowską i Annę Witek-Crabb *Jak myślą stratedzy? O zbieżnych i rozbieżnych orientacjach w myśleniu strategicznym*. Analiza przeciwstawnych orientacji opisujących styl myślenia strategicznego za pomocą metody wywiadów pogłębionych, poprzedzonych systematycznym przeglądem literatury, zapewniła głębsze zrozumienie zagadnienia oburęczności strategicznej. Artykuł wnosi wkład do literatury dotyczącej paradoksów i oburęczności strategicznej.

W kolejnym artykule *Hybrydowy model nawyków przedsiębiorczych menedżerów – samoocena z perspektywy właścicieli przedsiębiorstw technicznych środków transportu rolniczego* Bogdan Nogalski, Przemysław Niewiadomski i Agnieszka Szpitter przedstawili ustalenia badawcze na temat podświadomych zachowań, postaw, emocji, sposobów myślenia i podejmowania decyzji wśród właścicieli przedsiębiorstw produkcyjnych działających w sektorze technicznych środków transportu rolniczego (produkcja maszyn rolniczych). Badania przeprowadzili wśród celowo dobranej grupy przedsiębiorstw. W ten sposób do zidentyfikowanej luki badawczej dodali odpowiedzi oparte na dowodach empirycznych.

Następnie Izabela Konieczna w artykule *The method of determining the resource competitiveness* przedstawiła autorskie podejście do określania konkurencyjności zasobów opartej na ocenie pozycji organizacji w łańcuchu dostaw oraz ocenie potencjału konkurencyjnego na podstawie zasobów/kompetencji. Propozycja ta, o czym

* **Jarosław Karpacz, prof. dr hab.** – redaktor naczelny czasopisma *Organizacja i Kierowanie*, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach.

przekonuje autorka, może wspomóc podejmowanie decyzji, szczególnie w okresach dużej niepewności środowiska.

Z kolei artykuł Agnieszki Zakrzewskiej-Bielawskiej i Doroty Piotrowskiej *Strategia hybrydowa – w poszukiwaniu przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstwa* jest wkładem do pola badawczego strategii konkurencyjnych przedsiębiorstw i ich związków z osiąganymi przez nie wynikami z perspektywy koncepcji oburęczności (*ambidexterity*). Wyniki ilościowych badań empirycznych pokazują, że zdecydowana większość przedsiębiorstw realizuje strategię *ambidexterity* koncentrującą się na utrzymywaniu dotychczasowej i poszukiwaniu nowej przewagi konkurencyjnej. Jednocześnie autorki ustaliły, że wyższą ogólną efektywność i sukces firmy zapewnia hybrydowa strategia oburęczności symultanicznej niż hybrydowa strategia oburęczności sekwencyjnej.

W opracowaniu *Rola wybranych strategii w kształtowaniu wyników małych firm w różnych warunkach rynkowych* Marcin Suder i Rafał Kusa ustalili – na podstawie wyników ilościowych badań empirycznych przeprowadzonych w grupie małych drukarni – że trzy spośród badanych strategii (tj.: penetracja rynku, rozwój rynku i rozwój produktu) mają wpływ na osiągnięte przez nie wyniki. Co więcej, siła wpływu poszczególnych strategii wykazuje zróżnicowanie względem stanu rynku. Na tym tle autorzy sugerują, że dynamiczne zmiany otoczenia mogą być powiązane z częstymi zmianami zachowań strategicznych.

W kolejnym artykule *A capability of ending relationships – the changes across the life cycle of a relationship* zespół autorski w składzie: Patrycja Klimas, Michał Nadolny, Sylwia Stańczyk, Karina Sachpazidu, Łukasz Kuźmiński kierując się wynikami własnych badań empirycznych, wspartych ustaleniami systematycznego przeglądu literatury, wykazał dominację relacji międzyorganizacyjnych w fazie podtrzymania, dość intensywne wykorzystanie reaktywowanych relacji międzyorganizacyjnych (ok. 10% relacji) oraz niewielkie i nieistotne różnice w poziomach zdolności do zakończenia relacji w kolejnych fazach cyklu życia relacji międzyorganizacyjnych. Co więcej, prezentowane badanie ma również duży potencjał do generalizacji, ponieważ zostało zrealizowane na próbie 800 programistów działających w Polsce.

Problematyka relacji międzyorganizacyjnych stanowi także centralny punkt rozważań w tekście Kariny Sachpazidu, Patrycji Klimas i Sylwii Stańczyk *Relationship quality as inter-organizational relationships feature*, w którym autorki ustaliły, że jakość relacji odgrywa kluczową rolę w relacjach międzyorganizacyjnych, w tym zarówno w ich nawiązywaniu, jak i długoterminowej eksploatacji. Co więcej, sugerują, że jest to cecha drugiego rzędu, gdyż wynika bezpośrednio z zachowań partnerów i działań podejmowanych w ramach relacji. Analizy te otwierają zatem nowe kierunki badań nad jakością relacji międzyorganizacyjnych.

W następnym artykule *Organizational learning systems in the hybrid work model. Lessons learned from the action research based FITOEXPORT project* Tomasz Rosiak i Agnieszka Postuła przedstawili przykład wprowadzenia zarządzania strategicznego

i podejścia opartego na uczeniu się do instytucji sektora publicznego. Na podstawie wyników badań autorzy ustalili, jak budowane są w niej procesy uczenia się oparte na możliwości pracy hybrydowej z perspektywy podejścia systemowego. W badaniach posłużono się metodą *action research* (badania w działaniu), która umożliwia wejście w interakcję z organizacją już w trakcie badań.

W artykule *Wyzwania podejścia prewencyjnego w hybrydowym zarządzaniu jakością – kontekst badania wielkopolskich przedsiębiorstw* Agnieszka Misztal, Milena Drzewiecka-Dahlke i Roma Marczevska-Kuźma włączają się w debatę na temat znaczenia i wykorzystania technik przetwarzania i analizy danych oraz sprawnego przepływu informacji. Podstawą dokonanych w tym zakresie ustaleń były wyniki ilościowych badań empirycznych wśród przedsiębiorstw produkcyjnych zarejestrowanych w województwie wielkopolskim.

Natomiast Piotr Buła, Anna Klecha i Agnieszka Żak w artykule *Changes in the nature of teamwork and team management forced by COVID-19* przedstawili wyniki badania pilotażowego przeprowadzonego w rozproszonym geograficznie zespole ekspertów globalnej korporacji w celu zaobserwowania zmian w pracy zespołowej i zarządzaniu zespołem wymuszonych przez COVID-19. Niniejsze badanie wypełnia lukę badawczą, identyfikując najbardziej istotne zmiany wywołane przez COVID-19 w pracy zespołowej oraz wyzwania i problemy, z jakimi boryka się menedżer kierujący zespołem w sytuacji kryzysu (pandemii). Badanie ujawnia także najważniejsze czynniki skutecznego funkcjonowania badanego zespołu w kontekście pracy zdalnej.

Numer ten domyka, przygotowana przez Mirosława Jarosińskiego, recenzja monografii Mariana Goryni, *Przedsiębiorstwo w biznesie międzynarodowym. Aspekty ekonomiczne, finansowe i menedżerskie*.

Życzymy przyjemnej i inspirującej do podejmowania wyzwań badawczych lektury.